

Міністерство освіти і науки України

Тернопільський національний економічний
університет

ФІСКАЛЬНИЙ ПРОСТІР СТАЛОГО СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Монографія

За редакцією
доктора економічних наук,
професора

А. І. Крисоватого

Тернопіль
2016

Авторський колектив:

д. е. н., проф. кафедри податків та фіскальної політики, ректор *А. І. Крисоватий*; к. е. н., доц. кафедри податків та фіскальної політики *Л. П. Амбрик*; к. е. н., доц. кафедри податків та фіскальної політики *Є. П. Бондаренко*; к. е. н., доц. кафедри податків та фіскальної політики *В. А. Валігура*; к. е. н., доц., докторант кафедри податків та фіскальної політики *О. Б. Васильчишин*; к. е. н., доц. кафедри податків та фіскальної політики *С. Д. Герчаківський*; к. е. н., ст. викладач кафедри податків та фіскальної політики *І. А. Гуцул*; к. е. н., доц. кафедри міжнародних економічних відносин і міжнародної інформації *О. Б. Дем'янюк*; д. е. н., проф. кафедри податків та фіскальної політики *О. М. Десятнюк*; аспірант кафедри податків та фіскальної політики *Б. М. Дзюблюк*; к. е. н., ст. викладач кафедри податків та фіскальної політики *В. І. Дмитрів*; к. е. н., доц. кафедри податків та фіскальної політики *О. С. Заклекта-Берестовенко*; аспірант кафедри податків та фіскальної політики *А. М. Іванова*; викладач кафедри податків та фіскальної політики *І. П. Кекіш*; к. е. н., доц., в. о. зав. кафедри податків та фіскальної політики *А. І. Луцик*; к. е. н., доц. кафедри податків та фіскальної політики *Т. Я. Маршалок*; аспірант кафедри податків та фіскальної політики *С. В. Олексійчук*; к. е. н., доц., докторант кафедри податків та фіскальної політики *О. Ю. Сидорович*; к. е. н., ст. викладач кафедри податків та фіскальної політики *В. В. Сідляр*; викладач кафедри податків та фіскальної політики *В. Й. Титор*; к. е. н., доц. кафедри податків та фіскальної політики *Ф. П. Ткачик*; к. е. н., ст. викладач кафедри податків та фіскальної політики *В. В. Угрин*.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Тернопільського національного економічного університету
протокол № 3 від 16 листопада 2016 р.*

Рецензенти:

Іванов Юрій Борисович – доктор економічних наук, професор, академік Академії економічних наук України, Заслужений економіст України, професор кафедри оподаткування Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;

Андрющенко Володимир Леонідович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри податкової політики Університету державної фіскальної служби України;

Войцешук Андрій Дмитрович – кандидат економічних наук, доцент, директор Департаменту спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення Державної фіскальної служби.

Ф63 Фіскальний простір сталого соціально-економічного розвитку держави : моногр. / за ред. д. е. н., проф. А. І. Крисоватого. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 332 с.
ISBN 978-966-654-438-7

У монографії досліджено теоретико-методологічні підходи до формування фіскального простору Української держави в умовах розвитку світових інтеграційних процесів. Висвітлено теоретичну концептуалізацію фіскального простору держави. Розкрито проблематику використання фіскально-монетарних інструментів у забезпеченні сталого розвитку суспільства. Показано бюджетні дисбаланси фіскального простору України. Представлено реалії функціонування державних інституцій у фіскальному просторі України та євроінтеграційний контекст митної політики України. Основний акцент зроблено на аналізі та формуванні концептуальних підходів до реформування податкової, митної систем держави, сферах державного управління у фіскальній царині, проблемних аспектах фіскального адміністрування.

Монографія призначена для наукових працівників, викладачів, аспірантів та студентів, державних службовців, у тому числі працівників фіскальної служби, економістів-практиків, а також усіх, хто цікавиться проблемами фіскальної політики.

**ББК 65.261.41-18
УДК 336.02 (477)**

ISBN 978-966-654-438-7

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

А. І. Крисоватий та кол. авт., 2016
ТНЕУ, 2016

БІБЛІОТЕКА

784942

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
Розділ 1. Теоретична концептуалізація фіскального простору держави.....	9
1.1. Теоретико - методологічні підходи пізнання та концептуалізація сутності фіскального простору (А. І. Крисоватий, О. Ю. Сидорович).....	9
1.2. Архітектоніка фіскального простору держави (В. А. Валігура).....	27
1.3. Фіскальна політика України в умовах соціально-економічних диспропорцій (А. І. Луцик).....	45
Розділ 2. Проблематика використання фіскально-монетарних інструментів у забезпеченні сталого розвитку держави.....	57
2.1. Проблеми координації фіскальної та монетарної політики в контексті забезпечення сталого соціально-економічного розвитку держави (О. Б. Васильчишин).....	57
2.2. Переваги та недоліки політики фіскальної децентралізації в Україні – сучасні тенденції (Т. Я. Маршалок).....	80
2.3. Інструменти фіскальної консолідації та аналіз їх застосування в Україні (А. М. Іванова).....	100
2.4. Світові орієнтири й вітчизняні реалії екологічного оподаткування в системі координат «зеленої» економіки та сталого розвитку (Л. П. Амбрик)	116
2.5. Концептуальне значення спеціальних режимів оподаткування в податковому регулюванні (В. В. Сідляр).....	127

Розділ 3. Бюджетні дисбаланси фіскального простору України..	141
3.1. Прагматика формування та управління державним боргом в Україні (О. М. Десятнюк, С. В. Олексійчук).....	141
3.2. Феномен податкового боргу в Україні: проблеми зростання та напрямки мінімізації (В. В. Угрин).....	159
3.3. Моніторинг фіскального потенціалу бюджетоутворюючих податків в Україні (І. А. Гуцул).....	174
Розділ 4. Реалії функціонування державних інституцій у фіскальному просторі України.....	189
4.1. Оцінка функціонування митних інституцій в Україні: проблемні аспекти (С. Д. Герчаківський).....	189
4.2. Проходження державної служби у фіскальних органах в напрямку здійснення державної митної справи (В. Й. Титор).....	206
4.3. Фінансові пріоритети діяльності митних органів України (Є. П. Бондаренко).....	225
4.4. Роль консультаційних послуг в сфері оподаткування для держави і суспільства (В. І. Дмитрів).....	240
4.5. Формування та подання звітності до органів Державної фіскальної служби України: консультаційний аспект (Ф. П. Ткачик).....	251
Розділ 5. Євроінтеграційний контекст митної політики України.....	265
5.1. Європейський вектор торговельної та митної політики України (О. Б. Дем'янюк).....	265
5.2. Сутність митних режимів як фіскальних інструментів митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (І. П. Кекіш).....	276
5.3. Інтеграція України до Європейського Союзу: митні аспекти та економічні наслідки (Б. М. Дзюблюк, О. С. Заклекта-Берестовенко).....	293
ЛІТЕРАТУРА.....	307